

Cum și de ce să citim Sfânta Scriptură?

Biblia este, într-un anume inteles, o biografie în lumea aceasta a lui Dumnezeu. Într-însa Cel Neînfișat s-a înfișat, într-un fel, pe Sine. Sfintele Scripturi ale Noului Legământ sunt o biografie a Dumnezeului întrupat, în lumea aceasta. Între ele se istorisește cum Dumnezeu, pentru a se descoperi pe Sine oamenilor, a trimis pe Dumnezeu Cuvântul, care a luat trup și s-a făcut om - și ca om le-a spus oamenilor tot ce este Dumnezeu, tot ceea ce vrea Dumnezeu de la lumea aceasta și de la oamenii dintr-însa. Dumnezeu Cuvântul a descoperit planul lui Dumnezeu pentru lume și dragostea lui Dumnezeu pentru lume. Dumnezeu Cuvântul a grațiat oamenii despre Dumnezeu cu ajutorul cuvintelor, pe cât pot cuvintele omenești să cuprindă Dumnezeu cel necuprins. Tot ceea ce este de trebuință acestei lumi și oamenilor dintr-însa, s-a spus de către Domnul în Biblie. Într-însa, El ne-a dat răspunsuri la toate întrebările. Nu există întrebare care să chinuie sufletul omeneșc, și să nu-și afle răspunsul, fie direct, fie indirect, în Biblie.

Oamenii nu pot pune mai multe întrebări decât câte răspunsuri sunt în Biblie. Dacă nu reușești să afli în Biblie răspuns la vreuna din întrebările tale, înseamnă fie că ai pus o întrebare fără de inteles, fie nu ai știut cum să citești Biblia și nu ai isprăvit a citi răspunsul într-însa.

În Biblie, Dumnezeu a făcut știute:

- 1) ce este lumea; de unde provine; de ce ființează; încotro se îndreaptă; cum va sfârși;
 - 2) ce este omul; de unde vine; încotro se îndreaptă; din ce este făcut; care este rostul său; cum va sfârși;
 - 3) ce sunt animalele și plantele; care este rostul lor; la ce sunt întrebuințate;
 - 4) ce este binele; de unde provine; către ce duce; care este rostul său; cum se poate dobândi;
 - 5) ce este raul; de unde provine; cum a ajuns să existe; de ce există - cum se va sfârși;
 - 6) ce sunt dreptii și ce sunt pacatoșii; cum ajunge un pacatos drept și cum ajunge un om drept, plin de trufie, un pacatos; cum slujește un om pe Dumnezeu și cum slujește pe satana; întreaga cale de la bine la rău, și de la Dumnezeu la satana;
 - 7) totul - de la început până la capăt; întreaga cale a omului de la trup la Dumnezeu, de la zamislirea sa în pantece la învierea sa din morți;
 - 8) ce este istoria lumii, istoria cerului și a pământului, istoria omeneșcilor; care sunt caile, rosturile, și sfârșitul lor.
- În Biblie, Dumnezeu a spus absolut tot ce este de trebuință a spune oamenilor. Biografia fiecărui om - a fiecăruia, fără excepție - se găsește în Biblie.
- Într-însa, fiecare dintre noi se poate afla pe sine înfișat și descris temeinic, în amanunț: toate acele virtuți și patimi pe care le ai, pe care le-ai putea avea, pe care nu le-ai putea avea. Vei afla caile pe care propriul tău suflet și al fiecăruia dintre noi calatorează de la pacat la neprihanire, și întreaga cale de la om la Dumnezeu și de la om la satana. Vei afla mijloacele de a te slobozi din pacat.
- Pe scurt, vei afla istoria deplină a pacatului și a pacatoșeniei, și istoria deplină a virtuții și a dreptății. De esti întristat, vei afla în Biblie mângâiere; de esti supărat, vei afla bucurie; de esti manios - impacare; de esti pofțitor - înfrânare; de esti nesăbuit - înțelepciune; de esti rău - bunătațe; de esti un ucigaș - mila și îndreptare; de îți urăști aproapele - dragoste. Într-însa îți vei afla leac pentru toate patimile și slăbiciunile, și hrana pentru toate virtuțile și împlinirile. De esti bun, Biblia te va învăța cum să ajungi mai bun; de esti milostiv, te va învăța blandetea cea îngerească; de esti inteligent, te va învăța înțelepciunea.

De apreciezi frumusețea și muzicalitatea stilului literar, nimic nu este mai frumos sau mai mișcător decât cele ce se găsesc la Iov, Isaia, Solomon, David, Ioan Teologul și Apostolul Pavel. Aici, muzica - muzica îngerească a adevărului cel vesnic al lui Dumnezeu - este învesmantată în cuvinte omenești. Cu cât citești și cercetează ceva Biblia, cu atât afli pricină de a o cerceta pe cât de des cu putința. Potrivit Sf. Ioan Gura de Aur, Biblia este precum o radacină înmiresmăta, care răspândește tot mai multă mireasmă, pe măsura ce este frecată. La fel de important ca a cunoaște de ce ar trebui să citim Biblia, este a cunoaște cum ar trebui să citim Biblia. Cele mai bune calauze pentru aceasta sunt sfântii Părinți, în frunte cu Sfântul Ioan Gura de Aur, care, am putea spune, a scris o a cincea Evanghelie.

Sfântii Părinți recomandă o pregătire temeinică înainte de citirea și cercetarea Bibliei; dar în ce constă această pregătire? Întai de toate, în rugăciune. Roaga-te Domnului să-ți lumineze cugetul - ca să poți înțelege cuvintele Bibliei - și să-ți umple inima cu harul Sau - ca să poți simți adevărul și viața acelor cuvinte.

Da-ți seama că acestea sunt cuvintele lui Dumnezeu, pe care le grațiești și le rostiești către tine, personal. Rugăciunea, laolaltă cu celelalte virtuți aflate în Evanghelie, este cea mai bună pregătire a cui pentru înțelegerea Bibliei. Cum ar trebui să citim Biblia? Cu rugăciune și evlavie, căci în fiecare cuvânt de acolo se găsește câte un strop din adevărul vesnic, și toate cuvintele împreună alcătuiesc marea cea nemărginită a Adevărului celui Vesnic. Biblia nu este o carte, ci viață; deoarece cuvintele

sale „duh sunt, și viața sunt” (Ioan 6:63). Prin urmare, cuvintele sale pot fi înțelese dacă le cercetăm în duhul Duhului lor, și cu viața vieții lor. Este o carte care trebuie citită cu viața - punându-o în practică. Ar trebui mai întâi trăită, și apoi înțeleasă. Aici se potrivește cuvintele Mantuitorului: „De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște pentru învățatura aceasta, că de la Dumnezeu este” (Ioan 7:17). Fa-o, ca să o poți înțelege. Aceasta este regula fundamentală a exegezei ortodoxe.

La început, de obicei cineva citește Biblia repede, iar apoi tot mai încet, până ce va ajunge să citească cuvânt cu cuvânt, și nici măcar, întrucât în fiecare cuvânt descoperă un adevăr nepieritor și o taină negrăită. În fiecare zi să citești cel puțin un capitol din Vechiul și din Noul Legământ; dar, în același timp, să aservi într-o lucrare și câte o virtute. Lucrează-o până când devine o obișnuință.

Să spunem, de pildă, că cea dintâi virtute este iertarea vorbirii de rău. Aceasta să fie îndatorirea ta de zi cu zi. Și, pe lângă ea, roaga-te Domnului: „O, milostive Doamne, învrednicește-mă să am dragoste pentru cei ce mă vorbesc de rău!”. Iar când ai făcut din această virtute o obișnuință, fiecare din celelalte virtuți ce-i urmează îți vor fi mai ușoare, și tot așa, până la cea din urmă. Lucrul de capăt este să citești Biblia pe cât de mult cu putința. Când mintea nu înțelege, nici inima nu simte, citește din nou, căci prin citire semeni în suflet cuvintele lui Dumnezeu.

Și acolo nu vor pieri, ci treptat și pe nesimțite vor trece în firea sufletului tău; și se va petrece ceea ce a grațiat Mantuitorul despre omul care „arunca samanta în pământ, și doarme, și se scoală noaptea și ziua, și samanta rasare și crește, când nu știe el” (Marcu 4:26-27). Lucrul de capăt este: seamana, și Dumnezeu este cel ce pricinuieste și îngăduie ca ceea ce s-a semănat, să crească (1 Cor. 3:6). Dar nu zori izbândă, ca nu cumva să ajungi ca omul care seamana astăzi, și mâine vrea deja să culegă. Prin citirea Bibliei, adaugi dospela la aluatul sufletului și trupului, care crește treptat și umple sufletul până ce l-a pătruns pe de-a-ntregul și îl face să se înalțe cu adevărul și dreptatea Evangheliei.

În fiecare caz, poate fi aplicată fiecăruia dintre noi pilda Mantuitorului despre semănător și samanta. Samanta Adevărului Dumnezeiesc nu este dată în Biblie. Cîntîndu-o, aruncăm acele seminte în suflet. Multe cad în pământul pietros și colțuros al sufletului nostru, dar câteva cad și în pământul cel rodnic al inimii noastre - și rodesc. Și când zărești roada și o gusti, dulceața și bucuria te vor îndemna să cureți și să ari partile stancoase și colțuroase ale sufletului și să le semeni cu samanta cuvântului lui Dumnezeu. Știi când un om este înțelept, pentru Hristos Domnul? - Atunci când ascultă cuvintele Sale și le poartă mai departe. Începutul înțelepciunii este ascultarea de cuvântul lui Dumnezeu (Matei 7:24-25). Fiecare cuvânt al Mantuitorului are puterea și taria de a tamădui atât suferințele trupești, cât și cele duhovnicești. „Că numai zi cu cuvântul, și se va tamădui sluga mea” (Matei 8:8). Mantuitorul a zis cuvântul - și sluga sutasului s-a tamăduit. Precum a făcut odată, chiar și acum Domnul zice neîncetat cuvintele Sale către tine, către mine, și către noi toți. Dar trebuie să ne luăm răgaz, și să ne afundăm într-însele și să le primim - cu credința sutasului.

Și o minune ni se va petrece, și sufletele noastre se vor tamădui precum s-a tamăduit sluga sutasului. Căci se spune în Evanghelie că au adus la Dansul pe mulți îndrăciți, iar El izgonea duhurile cu un cuvânt, și tamăduia pe toți cei bolnavi (Matei 8:16). Încea mai face și astăzi acestea, căci Domnul Iisus este „ieri și astăzi același, și în vece” (Evr. 13:8). Căci ce nu ascultă la cuvintele lui Dumnezeu vor fi judecați la Infiriosata Judecată, și va fi mai rău pentru ei în Ziua Judecării, decât a fost pentru Sodoma și Gomora (Matei 10:14-15). Ia aminte - la Infiriosata Judecată ti se va cere să dai seama despre ce ai făcut cu cuvintele lui Dumnezeu, fie de le-ai ascultat și le-ai ținut, fie de te-ai bucurat într-unele sau te-ai rusinat de ele. De te-ai rusinat de ele, și Domnul se va rusina de tine când va veni întru slava Tatălui Sau împreună cu sfântii îngeri (Marcu 8:38). Putine din cuvintele oamenilor nu sunt desarte și zadarnice. Putine sunt, deci, cuvintele de care să nu ne grijim la judecată (Matei 12:36).

Pentru a ne pazi de aceasta, trebuie să cercetăm și să învățăm cuvintele lui Dumnezeu din Biblie și să ni le însușim; căci Domnul le-a dat oamenilor ca ei să le poată primi, și prin mijlocul lor să primească și însuși Adevărul lui Dumnezeu. În fiecare cuvânt al Mantuitorului există mai multă vesnicie și neclădire decât în toate cele ale cerului și ale pământului, în întreaga lor istorie. Prin urmare, El a grațiat: „Căerul și pământul va trece, iar cuvintele mele nu vor trece” (Matei 24:35). Aceasta înseamnă că Dumnezeu și toate cele ale lui Dumnezeu sunt întru cuvintele Mantuitorului. Așa că ele nu pot trece.

Dacă un om le primește, este mai neclintit decât cerul și pământul, căci într-însele se afla o putere care îl face pe om fără de moarte și vesnic. Învățarea și plinirea cuvintelor lui Dumnezeu îl înrudește pe om cu Domnul Iisus. El însuși a

descoperit aceasta, atunci când a grațiat: „Maica mea, și frații mei sunt aceștia, care aud cuvântul lui Dumnezeu, și-l fac pre dansul” (Luca 8:21).

Aceasta înseamnă că dacă auzi și citești cuvântul lui Dumnezeu, ești frate vitreg al lui Hristos. Dacă îl îndeplinești, ești frate deplin al lui Hristos. Aceasta este o bucurie și o cinștire mai mare decât cea a ingerilor.

Când înveți din Biblie, se revărsa în suflet o anume fericire, de neasemuit cu nimic pamantesc. Mantuitorul a grațiat despre ea, atunci când a zis: „Fericiti cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu, și-l pazesc pre el” (Luca 11:28).

Mare este taina cuvântului - într-însa de mare, încât cea de-a doua Persoană a Sfintei Treimi, Hristos Domnul, este numit în Biblie „Cuvântul” sau „Logosul”. Dumnezeu este Cuvântul (Ioan 1:1). Toate acele cuvinte ce vin de la Cuvântul cel vesnic și desăvârșit, curg de la Dumnezeu, Dumnezeiescul Adevăr, Vesnicia și Dreptatea. Dacă le ascuți pe ele, îl ascuți pe Dumnezeu. Dacă le citești, cuvintele directe ale lui Dumnezeu citești. Dumnezeu Cuvântul s-a făcut trup, și-a făcut om (Ioan 1:14), iar omul mut, gangav a început să rostească cuvintele adevărului și dreptății vesnice a lui Dumnezeu. În cuvintele Mantuitorului există un anume licoare a nemuririi, care curge strop cu strop în sufletul omului ce citește cuvintele Sale și îi aduce sufletul dintru moarte la viață, dintru clădire într-o neclădire.

Mantuitorul a arătat aceasta, atunci când a zis: „Amin Amin graiesc voua: Că acela ce ascultă cuvintele mele, și crede celui ce m-a trimis pre mine, are viața vesnică... și s-a mutat din moarte în viață” (Ioan 5:24).

Astfel, Mantuitorul face afirmația crucială: „Amin Amin graiesc voua: De va pazi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac” (Ioan 8:51). Fiecare cuvânt al lui Hristos este plin de Dumnezeu. Așa că, atunci când intră în sufletul unui om, îl curăță de toată întinaciunea. Din fiecare cuvânt al Sau vine o putere care ne curăță de pacat. Astfel, la Cina cea de Taină, Mantuitorul le-a spus ucenicilor Sai, ce obișnuiau să asculte neîncetat cuvântul Sau: „Acum voi curăți sunteți, pentru cuvântul care am grațiat voua” (Ioan 15:3). Hristos Domnul și Apostolii Sai numesc toate cele scrise în Biblie cuvântul lui Dumnezeu, cuvântul Domnului (Ioan 17:14; Fapte 6:2, 13:46, 16:32, 19:20; II Cor. 2:17; Col. 1:15, II Tes. 3:1), și dacă nu îl citești și îl primești astfel, vei ramane desart și zadarnic, într-o vorbăle cele mute, gangavite ale oamenilor. Fiecare cuvânt al lui Dumnezeu este plin de Adevărul lui Dumnezeu, care sfînteste sufletul pentru întreaga vesnicie, odată ce intră într-însul. Astfel se întoarce Mantuitorul către ceresul Sau Părinte, în rugăciune: „Părinte! Sfînteste pre ei întru Adevărul tău, Cuvântul tău adevăr este” (Ioan 17:17). Dacă nu primești cuvântul lui Hristos ca fiind cuvântul lui Dumnezeu, ca fiind cuvântul Adevărului, atunci minciuna și tatal minciunii din launtrul tău se răzvrătesc împotriva sa. În fiecare cuvânt al Mantuitorului există multe mai presus de fire și pline de har, și acestea sunt cele ce revărsa har asupra sufletului omului, atunci când îl vizitează cuvântul lui Hristos. Prin urmare, Sfîntii Apostoli numesc întreaga alcătuire a lăcăsului mantuirii „cuvântul harului lui Dumnezeu” (Fapte 20:32).

Ca o putere vie și plină de har, cuvântul lui Dumnezeu are un efect facător de minuni și datator de viață asupra omului, atata vreme cât îl ascultă cu credință și îl primește cu credință (1 Tes. 2:13). Totul este pangărit de pacat, însă totul se curățește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune - totul - toată zidirea, de la om până la un vierme (1 Tim. 4:5).

Prin Adevărul care îl poartă într-însul și prin Puterea pe care o are într-însul, cuvântul lui Dumnezeu este „mai ascuțit decât toată sabia ascuțită de amandouă partile, și strabate până la despartitura sufletului, și a duhului, și a mădularelor, și a maduvei, și judecător cugetelor și gândurilor inimii” (Evr. 4:12). Nimic nu ramane ascuns în fața sa ori pentru el. Deoarece fiecare cuvânt al lui Dumnezeu cuprinde Cuvântul lui Dumnezeu cel vesnic - Logosul - are puterea să nască și să înnoiască oamenii. Și când un om se năște din Cuvânt, se năște din Adevăr.

Din această pricină Sfântul Iacov Apostolul scrie către creștinii ca Dumnezeu Tatăl i-a născut „cu cuvântul adevărului” (1:18); și Sfântul Petru le spune că au fost „născuți a doua oară... prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu, și care petrece în veac” (1 Petru 1:23). Toate cuvintele lui Dumnezeu, pe care Dumnezeu le-a grațiat către oameni, vin de la Cuvântul cel Vesnic - Logosul, care este Cuvântul vieții și daruiesc Viața vesnică.

Cel ce vietuiește pentru Cuvânt, se poartă pe sine de la moarte la viață. Cel ce se umple pe sine cu viața vesnică, se face biruitor al morții și „partas Dumnezeiescilor firi” (2 Petru 1:4), și fericirea sa nu va avea sfârșit.

Rostul de capăt și cel mai însemnat al tuturor acestora este credința și simțirea iubirii pentru Hristos Domnul, căci taina fiecărui cuvânt al lui Dumnezeu se dezvaluie sub căldura acelei simțiri, așa cum petalele unei flori înmiresmate se deschid sub căldura razelor soarelui. Amin.

Cuviosul Iustin Popovici